¿UN "ÚLTIM" SOPAR?

Els meus comentaris al capítol "Jesús" de
EL DEVENIR DE UNA ILUSIÓN d'Alfredo Fierro (IV)

La resposta d'Alfredo Fierro
al meu anterior comentari

Apreciado Alfredo:

He deixat descansar "*la lupa*" uns dies, en els quals m'he dedicat al tema del modernisme. I és que vaig veure que a l'agonia de George Tyrrell (el jesuïta expulsat i més tard excomunicat) es va presentar -sense que ningú el cridés- un jesuïta, el P. Pollen.

Ja saps, Tyrrell va viure els seus últims dies en un "*pavillon*" dins de la propietat de Miss Maude Petre.

> Des de la primavera de 1906, Tyrrell s'havia allotjat sovint a Storrington, un poble de Sussex, inicialment com a convidat dels religiosos premonstratencs, el prior dels quals actuava com a retor de la parròquia catòlica; després de l'excomunió, va ser rebut a Mulberry House, a casa de Miss Petre; hi havia tornat des de l'1 de juliol de 1909, quan, dimarts al vespre 6 de juliol, va experimentar els primers símptomes de la malaltia que se l'enduria.
>
> > Depuis le printemps de 1906, Tyrrell avait séjourné fréquemment à Storrington, village du Sussex, et d'abord comme hôte des religieux Prémontrés, dont le Prieur exerçait les fonctions de curé catholique ; après l'excommunication, il fut reçu à Mulberry House, chez Miss Petre ; il y était revenu depuis le 1er juillet 1909, quand, le mardi 6 juillet, au soir, il éprouva les premières atteintes du mal qui devait l'emporter.
>
> Alfred Loisy
> *George Tyrrell et Henri Brémond*

El jesuïta, a qui no se'l pot considerar com un dels amics de Tyrrell, només va poder donar evasives a la pregunta de Miss Petre pels motius de la seva visita. Tot i així, li va permetre passar a l'habitació del moribund, tant aquest dia com el següent en què va repetir la visita.

> Miss Petre es va mostrar així menys intransigent que una de les meves amigues, de guàrdia en aquelles hores davant de l'habitació de l'hospital, que no va permetre l'entrada al bisbe, al bon bisbe Pont i Gol, que em venia a veure.

Aquest capítol, un més a la meva web sobre el modernisme, el pots veure a

El jesuïta que que va anar a "*ensumar*" en una agonía

Anem ja, amb "*la lupa*", a les teves pàgines d'EL ESDEVENIR D'UNA IL·LUSIÓ.

"*La lupa*" s'ha posat a emetre llampades d'alarma quan ha vist, al final de la nota a peu de pàgina (nota 205 a la pàgina207), junts colze a colze, Ratzinger i Hans Kung, com a exemples d'aquells que "*desde supuestos confesionales intentan tejer al servicio de la fe una biografía de Jesús y una sistematización de su doctrina, para resaltar la singularidad e incomparable valor de un personaje y una enseñanza suya presuntamente sublimes*".

I, malgrat que "*la crítica histórica y filológica de los evangelios ha mostrado que la tarea de escribir una "vida de Jesús" está condenada al fracaso*" i de "*que no hay acceso fiable al Jesús real, el de la historia*", intentes furgar en "*el incienso y brumas de leyenda*" per "*fijar media docena de sucesos, actos y rasgos de Jesús, muy probables, en el borde de la certeza*".

Si aquesta "*media docena*" fos certa ja en tindríem prou per escriure una "*vida de Jesús*". No sé si podríem afirmar que amb altres personatges considerats indiscutiblement històrics no arribem a aquesta "*media docena*".

> Fa anys jo també defensava, a les meves catequesis, la realitat històrica del baptisme de Jesús per Joan al Jordà: era un fet conegut al qual els evangelistes havien de donar una explicació.

Però anem al darrer de la "*media docena*".

> En postrer acto significativo de su vida, celebró una cena con sus amigos con intenso sentido ritual, a semejanza de como antes había empezado su predicación con un rito de bautismo.

Rastrejant enrere, la primera referència a aquesta "*cena con sus amigos*" la trobaríem a la carta que Pau escriu als "*als santificats en el Messies Jesús*" (ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ) (Pau mai no els anomena "*cristians*") de Corint (ni als de Corint ni als de cap lloc). A la seva *Primera carta als corintis* Pau escriu:

> 1Cor 11, 23 Jo, efectivament, vaig rebre del Senyor
> el que també us he transmés:
> que el Senyor Jesús, la nit que havia de ser lliurat,
> prengué pa...
>
> ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου,
> ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν,
> ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδετο
> ἔλαβεν ἄρτον

Jo dormiria més tranquil si Pau, en comptes de parlar de "*rebut del Senyor*", hauria explicat als de Corint com Pere, en un d'aquells quinze dies que van estar junts a Jerusalem (Gal 1, 18), en anar caient la tarda, el portà davant d'una casa:

> Mira, allà al pis alt (ἀνάγαιον μέγα), vam dinar la Pasqua (ἵ να φάγῃς τὸ πάσχα). Si haguessis vist la sala (τὸ κατάλυμά μου) que ens van deixar: ja preparada (ἐστρωμένον ἕτοιμον) amb els seus coixins i catifes.

De què van parlar, aquells 15 dies, Pere i Pau?

El portaria Pere un dia fins al Gòlgota? S'agenollaria Pau per besar les pedres que havien estat regades amb "*la sang i aigua*" (αἷμα καὶ ὕδωρ) que van sortir (ἐξῆλθεν) del "*costat*" (τὴν πλευρὰν) del "*traspassat*" (ἐξεκέντησαν)?

I un dia, aprofitant la frescor de "*la sortida del sol*" (ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου), no anirien "*corrent tots dos plegats*" (ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ) fins al sepulcre (μνημεῖον)?

Certament, em resulta "*curiós*" aquest parlar de revelacions "*del Senyor*" quan en tens al costat un que hi ha participat.

Potser això també els va resultar "*curiós*" als directors de la traducció de la "*Nueva Biblia Española*" (Luis Alonso Schökel i Juan Mateos) i així van modificar la traducció normal ajustada al text grec (per exemple, la dels Monjos de Montserrat) del versicle paulí…

ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου,
ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν,

Jo, efectivament, vaig rebre del Senyor
la mateixa tradició que us he transmès

…de la següent manera

Porque lo mismo que yo recibí y que venía del Señor
os lo transmití a vosotros

Una traducció que seguirà la *Bíblia Catalana Interconfessional*

La tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres
ve del Senyor.

Si això serveix per assossegar els nostres somnis…

Qui no estava per la tasca de "*asossegar els nostres somnis*", ja abans de "*dimitir*" -en arribar a l'edat de la jubilació- de l'església catòlica, era Eugen Drewermann, un autor que -amb certa estranyesa per part meva- veig que no figura al teu DESPUÉS DE CRISTO i, si no m'equivoco, tampoc a EL DEVENIR.

Aquest bon home em va ajudar en les meves "*catequesis*", tant la "*nadalenca*" (2000 - 2001), com l'"*eucarística*" (2006 – 2007).

D'aquesta darrera puc recordar:

> Una entrevista al teòleg alemany Eugen Drewermann, publicada a **DER SPIEGEL** i que jo tenia ocasió de llegir a la revista valenciana **EL TEMPS** (2-3-92), m'obligava a repensar el tema de l'eucaristia.
>
> **I l'eucaristia?**
>
> Tampoc no la podem atribuir a Jesús. Com que era jueu, resta totalment exclòs que durant l'últim sopar un jueu com Jesús hagués donat pa als seus deixebles dient: "*Això és el meu cos que serà lliurat per vosaltres*", ni que hagués pres el calze dient: "*Això és la meva sang*".
>
> **Però aquestes paraules figuren quasi idèntiques, en els tres primers evangelis i en els escrits de sant Pau. I encara avui és amb aquestes paraules que s'anuncia, a**

cada missa, la transsubstanciació als catòlics. Per què hem d'excloure que Jesús les hagués dites?

Perquè per a un jueu, o per a qualsevol, la idea de menjar i beure carn i sang humanes és una cosa espantosa. Jesús no hauria pogut tenir mai la idea de transformar l'àpat de la Pasqua jueva, commemoració de la sortida dels hebreus d'Egipte, en un àpat durant el qual els fidels prendrien part sacramental en la vida d'un déu que ofereix la seva mort en sacrifici.

Ampliar el tema

Més tard em feia ressò del que Eugen Drewermann deia a "*Dios inmediato*"

Y cuando dijo: "*Ésta es mi carne...*"

La cita que usted menciona, según el capítulo 14 del evangelio de Marcos, probablemente no la haya dicho jamás Jesús. Se trata de cuestiones "*históricas*" que es legítimo plantearse y a las que sólo se puede responder de una manera hipotética. Que Jesús haya organizado una cena pascual tal y como se relata, se puede refutar con el simple hecho de que los días anteriores a su muerte era, en cierto sentido, un perseguido que no podía entrar ya en el Templo. Es totalmente inverosímil que haya querido establecer una institución o un sacramento en oposición a la religión de su pueblo. En otros términos, es altamente problemático pensar que la última cena pueda entenderse como un hecho histórico a la manera de la teología dogmática de la Iglesia.

Ampliar el tema

Ja et parlava a la carta anterior de John Dominic Crossan. Em va ajudar a descobrir que no tots els grups de "*seguidors de Jesús*" celebraven les seves reunions (les seves "*eucaristies*") segons la manera paulina. Davant d'aquesta diversitat, Crossan afirma:

- Ya finales del siglo I había ciertos cristianos de Siria (¿meridional?) que celebraban una eucaristía del pan y el vino sin el menor rastro de banquete pascual, de Última Cena, o de simbolismo de la Pasión basado directa o indirectamente en ella.
- Es muy difícil que este grupo, teniendo conocimiento de todos estos elementos, hubiera decidido suprimirlos.
- Hay que presumir, pues, que todos estos elementos no estaban a disposición de todo el mundo desde un principio
- y que por tanto no procedían de una institución solemne, formal y definitiva del propio Jesús

John D. Crossan
Jesús: vida de un campesino judío
Pág. 420-421

A la hipòtesi (em sembla que estem d'acord que en aquests terrenys només podem parlar "*hipotèticament*") que apuntava a la carta anterior d'un "*document*" sobre la passió-resurrecció (producte de la reflexió d'un grup "*sumament culte i erudit*"), document que

hauria estat seguit per Marc i Joan, ens podem preguntar si va ser Joan qui va suprimir la "*institució de l'eucaristía*" o si fou Marc qui la va afegir, manllevant-la de Pau.

Com que no sóc dels que poden dir (com aquell llibreter de la Claret o com ho podria dir Orígens) "*si jo no ho conec, és que no existeix*", no puc aportar ara cap resposta (que possiblement ja existeixi), però puc compensar amb un quadre sinòptic a quatre columnes d'aquesta anomenada "*institució*".

Els quatre relats en un quadre sinòptic
I si en voleu més, en el text grec.

Seguiré, que encara tenim "*mucha tela por cortar*"…

Ben cordialment

Miquel